

Eristys- ja varotoimiluokat

Tavanomaiset varotoimet, kosketusvarotoimet, pisaraeristys ja ilmaeristys

- Tavanomaiset varotoimet (joihin sisältyvät verivarotoimet) ovat käytössä aina, muut valitaan tartuntareitin mukaan. Mikroilla voi olla useita tartuntareittejä, jolloin käytetään useita varotoimiluokkia. Varotoimien tarkoitus on estää tartuntojen leviäminen ihmisten tai pintojen välityksellä.
- Suojauduttaessa kiinnitetään huomiota käsihygieniaan suojaimia puettaessa ja riisuttaessa, jotta mikrobeilla ei kontaminoitaisi omaa kehoa tai ympäristöpintoja. Kädet desinfioidaan aina ennen suojaimien pukemista.
- Suojaimien riisuminen: (1) riisu käsineet, desinfioi kädet (2) riisu suojatakki, desinfioi kädet (3) riisu silmäsuojain ja suunenäsuojain, desinfioi kädet. Hoidettaessa tartuntavaarallista tuberkuloosia sairastavaa poti-lastaa FFP3-hengityksensuojain riisutaan viimeksi potilashuoneen ulkopuolella ja kädet desinfioidaan. Hengityksensuojain on aina kertakäyttöinen.

	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet	Pisaraeristys	Ilmaeristys
Käsien desin-fektio alkoholi-huuhteella	Ennen ja jälkeen potilaskontak-tin, huoneeseen mennessä ja sieltä poistuessa, ennen suojain-ten pukemista ja riisumisen jäl-keen	Kuten tavanomaisissa varotoi-missa. <u>Ripulipotilasta</u> hoidet-taessa käsien huolellinen saip-puapesu + desinfektio.	Kuten tavanomaisissa varotoimissa.	Kuten tavanomaisissa varotoimissa.
Suojakäsineet	Käsiteltäessä verta, eritteitä, rik-kinäistä ihoa, limakalvoja, poti-laan kontaminoituneita alueita ja välineitä, infektiopotteja käsi-teltäessä. Käsineitä vaihdetaan siirryttäessä aseptisessä työjär-jestyksessä <u>liikaisesta</u> puhtaam-malle alueelle, tarvittaessa myös saman työtehtävän aikana. Kä-det desinfioidaan aina ennen puhtaiden käsineiden pukemista. Käsineet valitaan työtehtävän <u>mukaan</u> .	Kertakäyttökäsineet: <u>nitrili</u> /la-tekksi huoneessa työskenneltä-essä. Vaihdot kuten tavan-omaisissa varotoimissa.	Kuten kosketusvaro-toimet	Kuten kosketusvarotoi-met
Suojatakki /suojaesiliina	Kun vaara roiskeista ja lasten hoitotoimenpiteissä. Potilaskoh-tainen.	Läihoidossa. Suihkutuksissa nestettä pitävä suojatakki, muussa hoidossa nestettä hyl-kiä.	Kuten kosketusvaro-toimet	Kuten kosketusvarotoi-met
Kirurginen suu-nenäsuojus	Kun vaara roiskeista, esim. haav-an hoidossa, tai kun potilas yskii tai pärskii	Kuten tavanomaisissa varotoi-missa.	Aina huoneessa työ-skenneltäessä.	Vesirokko-, vyöruusu ja tuhkarokkopotilaan huoneessa, jos työntekijällä ei ole immuniteettia ky-seiselle sairaudelle, ks. <u>hengityksensuojain</u>
Hengityksen-suojain	-	FFP2/3 -luokan hengityksen-suojain oireisen Noro-potilaan huoneessa työskenneltäessä.	-	FFP3-luokan hengityk-sensuojain aina huonee-seen mennessä, jos poti-laalla on tartuttava keuhko- tai kurkumpäätu-berkuloosi, SARS, iso-rokko tai verenvuoto-kuume. Influenssapotilai-den hoidossa erillisen oh-jeen mukaan. Kts. Ohje Hengityksensuojaimen <u>pukemisesta</u>
Silmäsuojus	Kun vaara roiskeista	Kuten tavanomaisissa varotoi-missa	Kuten tavanomaisissa varotoimissa	Kuten tavanomaisissa varotoimissa

	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet	Pisaraeristys	Ilmaeristys
Hoito toimenpideosastolla	Suojaimet tarvittaessa	Kosketuspintojen desinfiointi pinnalle sopivalla desinfiointiaineella. Ripulipotilaan jälkeän kloori 1000ppm .	Kuten kosketusvarotoimet.	Toimenpiteet pyritään suorittamaan ensisijaisesti potilashuoneessa eristyksen aikana, potilaan ei tule liikkua huoneen ulkopuolella. Jos huoneesta poistuminen on välttämätöntä, potilaalle opetetaan yskimistekniikka tai potilas käyttää venttiilitöntä FFP3-luokan hengityksensuojainta.
Tutkimus- ja hoitovälineet	Puhdistus, desinfektio ja sterilointi käyttötavan mukaan	Suositteluaan kertakäyttöisiä. Jatkuvasti tarvittavat välineet (esim. stetoskooppi, lämpömittari) varataan huoneeseen. Monikäyttöiset: lämpödesinfektio ~~dekoossa~~ tai kemiallinen desinfektio tai hävitetään. Tarvittaessa sterilointi.	Kuten kosketusvarotoimet.	Kuten kosketusvarotoimet
Jätteet	Jäteluokan mukainen huolellinen pakkaus. Kannellinen jäteastia.	Huonekohtainen keräys. Säkit varustetaan osaston tunnuksetta. Huoneen jätessäkkitehineissä voidaan käyttää suojasäkkiä.	Kuten kosketusvarotoimet.	Kuten kosketusvarotoimet Tartuntavaarallinen jäte ¹
Siivous: päivittäinen ja loppusiivous	Yleispuhdistusaine	Siivotaan työjärjestyksessä viimeisenä yksikön tiloista. Huonekohtaiset siivousvälineet, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet. Kosketuspinnat, WC- ja pesutilat: kloori 500 ppm, ripulitaudeissa: kloori 1000 ppm x 2/vrk. Muut pinnat: yleispuhdistusaine. CPE- ja ESBL (Klebsiella) -kantajan huoneen purkusivouksessa WC -pönttöön, lattiakaivoon ja potilashuoneen sekä WC:n lavuaarin viemäriaukkoon valutetaan 4 dl laimentamatonta klooria jonka annetaan vaikuttaa 60 min ennen pöntön harjausta.	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet
Eritetahrat	Eritetahradesinfektio-ohjeen mukaisesti: <u>kts.</u> Eritetahradesinfektio-ohje	Kuten tavanomaisissa varotoimissa Erillinen ohje	Kuten tavanomaiset varotoimet Erillinen ohje	Kuten tavanomaiset varotoimet Erillinen ohje
Ruokailu	Normaali käytäntö	Ruuan tähtet laitetaan rosksiin potilashuoneessa.	Kuten kosketusvarotoimet. Suunenäsuojusta käytetään aina huoneessa käytäessä.	Kuten kosketusvarotoimet. FFP3-luokan hengityksensuojain aina huoneessa käytäessä (poikkeus vesirokko-, vyöruusu ja tuhkarokko)
Viihdytysvälineet	Puhdistetaan välineelle sopivaa menettelyä käyttäen. Lelujen tulee kestää desinfiointia, ei pehmoleluja yhteiskäyttöön.	Kuten tavanomaiset varotoimet	Kuten tavanomaiset varotoimet	Kuten tavanomaiset varotoimet

	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet	Pisaraeristys	Ilmaeristys
Vuodevaatteet	Patjat, tyyntyt ja peitot huolletaan potilaiden välillä niille sopivaa menettelyä käyttäen.	Eristyspotilaan käytössä olleet tyyntyt ja peitot pestään eristyksen päättyessä. Likaisia liinavaatteita käsiteltäessä suojaudutaan: käsineet, esiliina, suu-nenäsuojus. Vältetään pölyttämistä.	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet
Eritteet	Viemäriin normaalisti, tarvittaessa pakkaus vuotamattomaksi	Kuten tavanomaiset varotoimet	Kuten tavanomaiset varotoimet	Kuten tavanomaiset varotoimet
Likapyykki	Huolellinen pakkaus pyykkisäkkiin. Märkä pyykki kuivan pyykin sisään.	Huonekohtainen keräily. Pyykkisäkitelineessä voidaan käyttää suojasäkkiä. Tartuntavaarallinen pyykki ² , joka pakataan eristyshuoneessa saumasta sulavaan pussiin, joka pakataan eristyspyykkisäkkiin.	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet
ATK-kiertokärri	Kosketaan vain desinfioiduin käsin.	Ei viedä potilashuoneeseen Kosketaan vain desinfioiduin käsin	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet
Vierailijat	Vierailijoilla ei tulisi olla tarttuvia sairauksia. Yksikkökohtaisesti voi olla rajoituksia. Ohjataan käsihygieniä	Kuten tavanomaiset varotoimet + ilmoittautuvat osaston kansliassa. Kiinnitetään huoneen oveen ohjaava tiedote.	Kuten kosketusvarotoimet, ohjataan suunänsuojuksen käyttö tarvittaessa.	Huoneen oveen ohjaava tiedote Opastetaan hengityksensuojaimen käyttö tarvittaessa.
Laboratoriönäytteet	Veri- ja pistotapaturmien ehkäisy: pistävä jäte aina suoraan riskijäteastiaan. Käytetään suojakäsineitä näytteenotossa. Käsi-desinfektio ennen ja jälkeen potilaskontaktin. Näyteastiat desinfioidaan ulkopinnalta tarvittaessa.	Aseptisessä työjärjestyksessä näytteenottokierron viimeisenä. Kosketusvarotoimet ohjeen mukainen käsihygieniä. Suojautuminen: kuten hoitohenkilökunta. Näytteenottovaunua ei viedä huoneeseen. Huonekohtaiset näytteenottovälineet.	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet + ohjeen mukainen hengityksensuojaimen käyttö.
Tiedottaminen		Eristyksestä tiedotetaan tietoa työssään tarvitseville. Eristysluokan mukainen eristyskortti kiinnitetään huoneen sulkutilan seinälle tai ellei sulkua ole, huoneen tarvikkekaapin oveen. Katso erillinen ohje: eristyskortit Laboratoriopyyntöä tehtäessä merkitään eristysluokka pyyntöön.	Kuten kosketusvarotoimet	Kuten kosketusvarotoimet

¹ Tartuntavaarallista jätettä on lintuinfluenssapotilaiden ja verenvuotokuumeipotilaiden hoidossa syntyvä jäte (esim. Ebola, Marburg) sekä pernaruttoitoiden mahdollisesti saastuttama jäte.

² Tartuntavaarallisenä pyykinä käsitellään täi- ja syyhyhypotilaiden sekä harvinaisia tartuntatauteja (esim SARS, lintuinfluenssa) sairastavien pyykinä. Verenvuotokuumeita epäiltäessä pyykinä käsitellään jätteenä. Tartuntavaarallinen pyykinä pakataan saumasta liukenevaan muoviseen infektiopyykkipussiin, joka pakataan keltaiseen eristyspyykkisäkkiin. Märkä pyykinä asetetaan kuivan pyykin sisään, jotta muovipussin sauma ei liukenisi pyykinä pakattaessa.

Lääkinnällisten laitteiden desinfektiopyyhintä tulee kaikissa eristysluokissa toteuttaa CE-merkityllä laitteelle soveltuvalla tuotteella.